

Wandeling n° 7 :
"Arbres remarquables"
Rendez
Wegbewijzing

Tijdens deze wandeling maakt u kennis met de verschillende boomsoorten van onze bossen. Het leven in de streek wordt nog steeds bepaald door de rol van de bomen in het behoud van een evenwicht in de natuur.

Vertrek : Waharday, "rue des bruyères" Hoogte : 350 m
Afstand : 6 km
Duur : 2 u
Moeilijkheidsgraad :
gemakkelijk
Aard van wandeling : bos -
uitzonderlijk uitzichtpunt

Het dorp Waharday is een gehucht dat bovenaan de mooie beboste Ourthevallei ligt. In dit dorp vindt men verscheidene traditionele boerderijen uit de 19de en 20ste eeuw. Dikwijls hebben deze een dak van leisteen of eternit. De "Saint-Martin"-kapel dateert van 1960-61. Bij het verlaten van het dorp bevindt u zich op een plateau (foto 1). Let op het oriëntatiebord (net voor u afslaat naar rechts) -- om te weten waar u zich bevindt ...mocht u het Noorden kwijt zijn.

Een boom, of hij nu alleen staat; of hij nu mooi is omwille van zijn charme of kracht die hij uitstraalt; of hij nu op het platteland staat of langs onze lanen; of hij nu een mysterieuze bijdrage heeft aan de bosgemeenschap, overal is een boom een element dat de schoonheid van een landschap meebepaalt. Maar we mogen niet vergeten dat het oog behagen niet zijn enige reden van bestaan is : een boom speelt een belangrijke rol in de natuur. Zonder bomen zou een streek bijvoorbeeld snel tot een woestijn verworden. Hij maakt uitwisseling tussen de lucht en de aarde mogelijk, en biedt onderdak aan verscheidene helpers van de landbouw, zelfs in landen met een hoge bevolkingsdichtheid. Bomen verzachten ook in zekere mate de veranderingen van het klimaat, op voorwaarde dat het gebruik van zijn hout voor edele doeleinden wordt aangemoedigd. Het woud is een uitzonderlijke producent, met een hoog rendement en een lange traditie van een verzorgde bosuitbating. Er komen heel wat kwaliteitsproducten uit voort, voor de meest uiteenliggende doeleinden. In landelijke streken dragen de inkomsten van het bos veel bij tot het ontwikkelen van de lokale infrastructuur.

Bij het binnenstappen van het bos --, of even verder gaat de Douglasspar snel domineren door zijn grootte (foto 2). Deze magnifieke boomsoort heeft kwaliteiten die hoe langer hoe meer op prijs worden gesteld, of het nu gaat om specimen in een bos of in een landschap, dan wel om zijn opbrengst voor de bosindustrie en de werkgelegenheid in landelijke omgevingen. De plaats die de Douglas inneemt is echter ook te verklaren door zijn eenvoud en door zijn snelle groei. De Douglas wordt ook meer en meer gemengd aangeplant met de gewone spar. Hij is afkomstig uit het Westen van Noord-Amerika, en wordt gebruikt voor allerlei timmerwerk, buiten en binnen : dakwerk, trappen, ramen, vensterblinden, tuinmeubels.

De half-natuurlijke wouden in onze streken zijn uitsluitend loofwouden. Dit komt door het feit dat de klimaatsveranderingen tijdens de kwartaire periode (een geologische periode tijdens dewelke de mens verschijnt) een groot gedeelte van de flora die daarvoor een grote verscheidenheid had gekend, hebben uitgeroeid. De structuur van de bossen en hun samenstelling zijn echter veranderd en verrijkt door de herderspraktijken, en door de praktijken in de landbouwen de bosbouw. De druk uitgeoefend door onze energiebehoeften heeft het bos ook beïnvloed.

Vroeg of laat komt u langs deze wandeling een of andere indrukwekkende mierenhoop tegen. De rode mier (*Formica rufa* L.) kan als geen ander enorme koepels uit dennennaalden en takjes bouwen. Aanvankelijk vindt men deze enkel bij naaldbomen, maar nu ook onder loofbomen, aan de rand van een sparrenbos. De mierenhopen worden veelal gebouwd rond een wortelstelsel van een verdwenen boom. Het zijn geen nesten, maar een bescherming tegen de weersomstandigheden. Het eigenlijke nest bestaat uit meerdere galerijen en ruimtes onder de grond, of aan de basis van de hoop. De dikke laag naalden verzacht de temperatuursverschillen in het nest. Het geheel werkt op een manier die te vergelijken is met een strooien dak, zodat het nest niet te vochtig wordt.

Een mierengemeenschap kan bestaan uit meer dan 10.000 steriele arbeidsters en één of meer vruchtbare vrouwtjes (koninginnen) (foto 3). Voor de bevruchting beschikt de koningin over een reserve spermatozoiden die haar

door een mannetje werden geleverd tijdens de enige coïtus die zij beleeft gedurende de paarvlucht. De rode mier heeft weinig vijanden, behalve de specht. De groene specht is gespecialiseerd in het vangen van mieren onder de mierenhoop. Zoals miereneters beschikt hij over een kleverige en uitklapbare tong waar de mieren aan blijven plakken.

Een beetje verder staat op een kruispunt van paden een eik en verscheidene beuken met indrukwekkende afmetingen, die uw aandacht waard zijn -- (foto 4). Sommige van deze bomen waren waarschijnlijk een soort van "hoekbomen", die door vroegere bosbouwers werden gespaard om hun parcelen af te bakenen op een blijvende wijze, of die, zoals hier, de grens aangaven van de gemeente. U bevindt zich inderdaad op de grens van de gemeentes Rendeux, Hotton en Marche-en-Famenne. In onze Europese landen kwam dit gebruik heel veel voor. De rest van de wandeling in het "Bois de la Fontaine" brengt u weer naar de oriëntatietafel vooraleer u het dorp Waharday weervindt.

